

ගෝලීය උෂ්ණත්වය පිළිබඳ බුදුදහමේ න්‍යායාත්මක දෘෂ්ටිය විමර්ශනය කිරීමක්

සුජය ඔලගන්වත්තේ චන්දසිරි හිමි*

මානව ශාස්ත්‍ර අධ්‍යයනාංශය, සමාජ විද්‍යා හා මානව ශ්‍රේණිපීඨය, ශ්‍රී ලංකා රජරට විශ්ව විද්‍යාලය

*chandrasirihimi@hotmail.com

පාරිභාෂික පද : සූත්‍ර , ත්‍රිපිටකය, ගෝලීය උෂ්ණත්වය, ආධ්‍යාත්මික

හැඳින්වීම:

බුදුදහම ආගමක් ලෙස ව්‍යවහාරය පැවතිය ද එහි දාර්ශනික එළඹුම වඩාත් පුළුල් වූවකි. සත්වයාගේ පැවැත් ම හා බැඳුණු සනාතනික සිද්ධාන්තයන් වඩාත් දාර්ශනික පසුබිම සිට විග්‍රහා කර ඇත. ලොවෙහි සියල්ල ම අනිත්‍යය යන සිද්ධාන්තය බුදුදහමේ මූලික ඉගැන්වීමකි. සත්වයාගේ පැවැත් ම පිළිබඳව බුද්ධිමය සංවාදයක පළමු එළඹුම ගෞතම බුදුන් වහන්සේ විසින් සිදු කරන ලදී. ප්‍රඥාව දියුණු කිරීමේ උපරිම සීමාව ගෞතම බුදුන් වහන්සේගේ ජීවිතයෙන් දක හැකි වේ. නූතන විද්‍යා විෂය පථය හා තාර්කික ඥානය ඉක්මවා ගිය ඥානයක පසුබිම ද බුදුදහම මගින් දක හැකි වේ. ලොවෙහි පැවැත්ම පිළිබඳව අඩු වැඩි වශයෙන් දේශනා කොට ඇති සමස්ත ධර්මය ම සූත්‍ර, විනය හා අභිධර්මය යනුවෙන් පිටක තුනකට බෙදා වෙන් කළ හැකි අතර ම දේශනා කොට ඇති සමස්ත සූත්‍ර ප්‍රමාණය දහහත්දහසකට වඩා වැඩි ය. මෙම සූත්‍ර දේශනාවන්ට පසු කාලීනව ලියා ඇති අටුවා ප්‍රමාණයෙන් ද බුදුහමේ ඇති දාර්ශනික පසුබිම පෙන්නුම් කරයි.

සත්වයාගේ සම්භවය හා විවිධ සමාජාර්ථික ගැටළු පිළිබඳව විග්‍රහා වන ඉගැන්වීම් අතර චතුරාර්ය සත්‍යය හා ආර්ය අෂ්ටාංගික මාර්ගය (සංයුක්ත නිකාය (5-2) ධම්මවක්කප්පවත්ත සූත්‍රය: 270) , පච්චල රාජ්‍යය හා අර්ථ ක්‍රමය සංකීර්ණ වූ හැටි(දීඝ නිකාය -3 අග්ගඤ්ඤසූත්‍රය: 136) , රාජ්‍ය තන්ත්‍රය සදාචාර්ය හා ආර්ථික ව්‍යුහය (දීඝ නිකාය - 3 වක්කවත්ති සීහනාද සූත්‍රය 96) , ධාර්මික රාජ්‍යයක සැලැස්ම(දීඝ නිකාය -1 කුට්ඨන්ත සූත්‍රය 248) , ජන සමාජයේ පිරිහීම(සුක්ත නිපාතය- පරාභව සූත්‍රය 36) , මානසික සංවර්ධනය (මජ්ඣිම නිකාය - 1 සතිපට්ඨාන හා මෙන්ත සූත්‍රය 134) ආදිය මෙහිලා සඳහන් කළ හැකි වේ. මිනිසාගේ ආයුෂ ප්‍රමාණය අවුරුදු සියයක් හෝ ඊට තරමක් වැඩි ප්‍රමාණයක් බව මීට අවුරුදු දෙදහස් පන්සියයකට ප්‍රථම බුදුන් වහන්සේ අංගුත්තර නිකායේ අරක සූත්‍රයේ දී දේශනා කොට ඇත. එසේ ම මිනිසා අවුරුදු සියයක් ජීවත් වන්නේ නම් දින 36000 ජීවත් වන බවත් මිනිසාට ඇතිවෙන විවිධ රෝග 48ක විග්‍රහයක් ද මෙම දේශනාවන් තුළ දැකිය හැකි ය. ස්වභාව සෞන්දර්ය අගය කිරීම බුදු දහමේ වඩාත් පැසසුමට ලක් වූවකි. මිනිසාගේ පැවැත්මේ දුරුවලතාව මත ලොව විනාශ වන බව බුදු දහමේ විග්‍රහා වේ. වර්තමානයෙහි ගෝලීය උෂ්ණත්වය වඩාත් ඉහළ අගයක් ගනී. මෙහිලා විවිධ සාධක

විද්‍යාත්මකව ඔප්පු කළ හැකි අතර ම බුදුන් වහන්සේ ද මීට අවුරුදු දෙදහස් පන්සියකට ප්‍රථම සත්ත සුරියුග්ගමන සූත්‍රයේ දී (අංගුත්තර නිකාය 4- 426) සූරියයන් හත් දෙනෙක් ලොව පහළ වීම පිළිබඳව දේශනා කොට ඇත. මෙම සූරියයන් හත් දෙනෙකුගේ පහළ වීම යන සංකල්පය ගෝලීය උෂ්ණත්වය හා බැඳී පවතී. මෙහි දී බුදුදහමේ මූලික ඉගැන්වීමක් වන මනෝ ප්‍රබ්බං ගමා ධම්මා (බුද්ධක නිකාය -ධම්මපදය) යන සිද්ධාන්තයට අනුව ‘ලොවෙහි සියලු දේට ම මනස මුල් වන බවත් සිත අනුව ලොව ක්‍රියාත්මක වේ’ යන ඉගැන්වීම මෙහි දී වඩාත් පුළුල් වූ සාකච්ඡාවකට භාජනය කළ හැකි වේ. මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික ශක්තිය තමා ජීවත් වන පරිසරයට සෘජු ලෙස ම බලපායි. තෘෂ්ණාව මුල් කර ගත් ලෞකික ජීවිතයේ දී මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික පරිහානිය ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩි වීම සඳහා සෘජු ලෙස බැඳී පවතී.

ක්‍රමවේදය

ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය ලෙස ත්‍රිපිටකය භාවිත කෙරේ. ආධ්‍යාත්මික පෝෂණය කරමින් භාවනා යෝගී පිරිස ජීවත් වන පරිසරය හා සාමාන්‍ය ජීවන රටාවකින් යුක්තව ජීවත් වන මිනිසාගේ පාරිසරික ස්වභාවය විමර්ශනය කිරීම ද මෙහි දී සිදු කෙරේ.

ප්‍රධාන කතිකාව

නූතන පාරිසරික විනාශය හා ගෝලීය උෂ්ණත්වය පිළිබඳව බුදු දහමේ ඉගැන්වීම අතර පවතින සම්බන්ධතාව විමර්ශනය කිරීම හා මිනිසාගේ ආධ්‍යාත්මික පරිහානිය අනාගත ලෝකයේ උෂ්ණත්වය වැඩිවීමටත් ලෝක විනාශයක් ඇති වීම සඳහාත් හේතු වන බව පෙන්වා දීම

සමෝධානය

මිනිසාගේ වැරදි හැසිරීම් හේතුවෙන් ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩි වීම සිදු වේ. ජලය , වාතය හා පාංශු දූෂණය ක්‍රමයෙන් වැඩිවීම ගෝලීය උෂ්ණත්වය වැඩිවීමට මෙන් ම ලෝක විනාශයක් ඇති ම සඳහා ද මාර්ගය විවර කරන්නකි. මේ ස්වභාවය ගෞතම බුදුරජානන් වහන්සේ මීට අවුරුදු දෙදහස් පන්සියයකට ප්‍රථම අවබෝධ කරගත් අතර ම එය වලක්වා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රමවේදය ද ඉදිරිපත් කළහ.

මූලාශ්‍රය

අංගුත්තර නිකාය, එක්සත් සමූහ බෞද්ධ අධ්‍යාපන පදනම, තායිවානය: 2006

බුද්දක නිකාය 1

දීඝ නිකාය -1

දීඝ නිකාය -3

සංයුක්ත නිකාය (5-2)

සුත්ත නිපාතය

පිවිසුම < www.calepa.ca.gov/education (2011) >